

Ο ξέφλος του καλαμποκιού

_ Ο Σπύρος Καλογήρου περιγράφει πως μαζεύανε και ξεφλουδίζανε το καλαμπόκι στον Τσαμαντά κείνα τα χρόνια!

του Σπύρου Καλογήρου

Κίναγαν, όπου λες, χαραής, τα γομάρια αραδιασμένα, δεμένα το ένα απ'το σκαρδέλι τ'αλλουνού και κοντά οι γυναίκες να μη μαζεύνουν τσιαγούλι.

Εμείς τα κούτσικα, με την τσίμπλα στο μάτι, Ξυπόλυτα, με κάτι ποδαράκια σαν τσάκινα, περβατάγαμαν να προκάνουμε τους μεγάλους. Πηγαίναμαν στον κάμπο να μάσουμε το καλαμπόκι.

Στα μεσοσάμαρα οι ζιάκες και κανένα σκουτί για ώρα ανάγκης και τα σακούλια κρεμασμένα με κανένα κριτσιέλι ψομί, λίγο τυρί και τη μπούκλα με το νερό. Οι γυναίκες ήταν πολλές, γιατί έκαναν δανεικά, καμιά βολά μαζί με τα γομάρια τους.

Εμείς τραβάγαμαν τα γομάρια φορτωμένα να τα πάμε στο σπίτι και να τα φέρομε πάλι πίσω. Οι τζιούφες είχαν κοπεί και είχαν γίνει σταβιές. Τα βόδια και τα γομάρια είχαν βγει από τα κατώγια,

γιατί εκεί θα μαζεύονταν το καλαμπόκι για να γένει ο Ξέφλος.

Όταν γιόμιζαν οι ζιάκες, οι γυναίκες φόρτωναν τα ζώα, τα διναν στ'εμάς να τα τραβάμε κι έρχονταν και μια μαζί μας, μη ξεσφίξει το κουσκούνι από κανένα σαμάρι και γυρίσει το φόρτωμα. Όλο το δρόμο "ουσσ και ουσσ" να προκάνουμε πριν μουγκώσει και "ντέέε διάολε" στον ανήφορο του Μήτρου, φτάναμαν στο σπίτι.

Εκεί καρτέραγαν οι βάβες και κανένας άντρας άμα τύχαινε και είχε γυρίσει από το καφενείο, ξεφορτώναμαν. Μετά τα πέραμαν καβάλα, δεμένα στα σκαρδέλια και πάλε στον κάμπο. Αυτό βάσταγε μέχρι το βράδυ και γύριζαν οι μαυρογύναικες ψόφιες. Μετά αρχίναγε ο Ξέφλος.

Μαζεύονταν πάλε οι γυναίκες του χωριού, όχι όλες, αυτές που δεν ήταν μαλωμένοι οι άντρες τους, έπαιρναν έναν σογιά και πάιαναν τα βράδια στα κατώγια, δανεικά να ξεφλήσουν.

Εμείς από κοντά. Μας άρεγε να παίζουμε μέσα στις τζιέχλες, τρυπώναμαν από τη μια και βγαίναμαν από την άλλη, βάναμαν μουστάκια από το καλαμπόκι, σαν τους μεγάλους και φκιάναμαν κόσες όπως οι τσιούπρες. Άμα τύχαινε κι εχούμενη, αυτή που είχε Ξέφλο, έφτιανε τηγανίτες και κέρναγε λουκούμι.

Χαλεύαμαν να βρούμε πούλες (χρωματιστά αστάκια) και βάβες (αραιά) και κάναμαν του κόσμου την αντράλα, αλλά άμα αρχίναγαν τις ιστορίες οι γυναίκες, καθόμασταν κι ακούγαμαν.

Τις πιο ωραίες ιστορίες και τα καλύτερα παραμύθια τα ήλεγε η Αφροδίτη του πάππου Νάσιου και όταν τα ήλεγε δεν έκρενε κανένας. Μπουμπουχή. Γιατί ο πάππος είχενε κάτι βιβλία που ήλεγαν ιστορίες. Και είχενε ο πάππος και γραμμόφωνο που δεν είχενε άλλος.

Με κάτι μεγάλες πλάκες σαν τηγανίτες της πλάκας (τόρα μου φαίνεται τις λένε κρέπες) και έβανε και μουσική, όλο κλαρίνα, γι'αυτό όλοι ήθελαν να πάνε για Ξέφλο στου πάππου. Και έφτιανε και τηγανίτες η Μανίτσα.

Και είχε και ονειροκρίτη ο πάππος, μαύρο, χοντρό, με χρυσά γράμματα κι ήλεγε μια, "Εγώ είδα επροπέ ότι διάβαινα ένα κουτσουλάκι" και της εξήγαγε η Αφροδίτη "Άμα ήτανε θελό, θα σε βρει στεναχώρια, άμα ήτανε ξάστερο, ίτσιου μη σκιάζεσαι".

Και άλλα τέτοια ήλεγαν οι μεσελέδες και αινίγματα και μόλις λάλαγαν οι πέτοι τα μεσάνυχτα σταμάταγαν, γιατί το πρωί θα πήγαιναν με τα σαχτά.

Στο σπίτι η μάνα μας έβανε κάτω από την τσέργα δίπλα στη βάβω, που καμιά βολά γκρίνιαζε για το δικό μας το ξενύχτι "αστραπή ωρή, που το πάαινες το παιδί όλη νύχτα" κι εμείς αποκοιμιόμασταν ίσια. Όταν τέλειωνε ο ξέφλος, μάζευαν τις τσιέχλες και τις έβαναν στις καλύβες, να'χουνε τα χοντρά τα πράματα να τρώνε το χειμώνα.

Μετά αρχίναγε το πλέξιμο, που το κανε ο καθένας μαναχός του. Όταν ξέφλαγαν τα'αστάκια, άφηναν σε κάθε αστάκι 3- 4 φύλλα από τα μέσα, τα μαλακά. Έπαιρναν 6- 8 αστάκια, τα έδεναν το ένα με το άλλο, για να τα περάσουν στα σταλίκια. Οι αρμάθες έπρεπε να καπνιστούν, για να στεγνώσουν τα σπυργιά, γιατί άμα τα'βανες στις καρσέλες και τα βαρέλια κι είχαν νότια, μόκιαζαν.

Πολλές βολές τα ποντίκια μας κατούραγαν τη νύχτα, όπως έρχονταν να φάνε καλαμπόκι, αλλά μας λαχτάραγαν και οι γάτες που έπεφταν στο σιάδι, όπως τα κυνηγάγανε και έπαιρνε το μασιά η βάβω "λυσομαζωμένη, μας λαχτάρησες, τώρε σε τάισα" κι ας είχε να της ρίξει τρείς μέρες και την έκλεινε όξω.

Τα αστάκια που δεν είχαν φύλλα τα τσιόλιζαν. Τα' καναν σωρό μέσα στο σπίτι και τα κοπάνιζαν με το στυλιάρι. Ξεσπύριζαν τα τσιόκαλα και τα μάζευαν για προσάναμμα. Τα σπυργιά τα στέγωναν στον ήλιο, και όλη μέρα οι γερόντοι μάλωναν με τις κότες "να σας μάσει ο μπούφος να σας μάσει".

Κι όταν τσιόλαγαν και τις αρμάθες, που είχανε γένει κρίκαλο απ' τον καπνό, μέτραγαν το βιό. Πεντακόσιες- εξακόσιες οκάδες. Αυτό όλο- όλο. Να φάει η φαμίλια, οι κότες, τα μανάρια. Να πάρει κι ο Μήτσο – Λαδάς από την Κοκκινίστα "λάααδι- λάααδι, άϊστε λάδι" με δυο άλογα μαύρα, σαν αυτόν κι αρέντευαν οι γυναίκες με τις χιλιάρες τις μπούκλες να πάρουν λάδι από το κατσιούπι και να δώκουνε καλαμπόκι.

Φχαριστημένοι όλοι που εξασφάλισαν τον αφακά της χρονιάς. Όργωμα, σπάριμο, σκάλος, πότισμα, τζιούφα, μάζεμα, ξέφλος, τοιόλισμα, όλα είχανε ξεχαστεί. Εκεί ήτανε ξεσπυρισμένο το καλαμπόκι έτοιμο για το μύλο.

Κι έφτανε ρε παιδί μου. Πως γένονταν κι έφτανε τόσο λίγο καλαμπόκι για όλα, δεν το κατάλαβα ποτές. Ετούτα συλλογίζομαι καμιά βολά και λέω. Που βρίσκαμαν την όρεξη, τις γομαροδουλειές να τις κάνουμε γιορτές και διασκέδαση και σήμερα δεν μας αρέει τίποτε;

Είμεστε κακό μιλέτι, αφχαρίστηγος κόσμος. Που το πάμε, που το φέρομε όλο "ετότες κι ετότες" λέμε. Να δεις που άμα η αδελφότητα κονομήσει καλαμπόκι αξέφληγο και πει ότι θα κάνει ξέφλο στο χωριό, δε θα 'χει κατώϊ που να βάλει τους χωριανούς που θα μαζευτούν. Γιατί, μεταξύ μας, εμείς που φάγαμαν μπομπότα, δεν μπορούμε να την ξαστοχήσουμε εύκολα.

23.10.2015

Πηγή: [Νέα των Φιλιατών](#)